

NBA Jaarplan 2021

Inhoudsopgave

Jaarplan 2021 – Werken aan een vitaal beroep

In 2021 zet de NBA haar meerjarige strategie voort zoals ze die in 2018 heeft geformuleerd. In die strategie werd ingezet op onomstreden kwaliteit, maatschappelijke relevantie en ontwikkeling en vernieuwing van beroep en beroepsorganisatie, dat laatste onder de noemer NBA 3.0.

Het motto ‘werken aan een vitaal beroep’ geeft aan dat het nog steeds werk in uitvoering betreft. De kritische rapporten van de Commissie Toekomst Accountancyberoep en de Monitoring Commissie Accountancy hebben dat onderstreept. Zoals de CTA stelt: “De laatste jaren tekent zich een positiever beeld af, maar men is er nog lang niet. De komende jaren zal fors geïnvesteerd moeten worden om het vertrouwen in de controle door de accountant terug te winnen.” En de MCA constateert: “Als geheel staat de sector eerder op een kruispunt dan dat zij al op de goede weg is beland.”

Het gaat hier dan ook niet om een vrijblijvende inspanning. Vertrouwen is de belangrijkste ‘asset’ van het accountantsberoep en de ambitie kan niet anders zijn dan dat de controlekwaliteit onomstreden is en dat het beroep aantoonbaar in het publieke belang handelt.

Dit stelt onverminderd hoge eisen aan de inspanningen van het beroep ten aanzien van de bevordering en borging van de kwaliteit. De beroepsorganisatie fungeert daarin als aanjager, verbinder en – als andere middelen niet helpen – handhaver. De maatschappelijke verwachtingen zijn terecht hoog. Belanghebbenden verwachten van de accountant - naast financiële deskundigheid - inbreng op terreinen als duurzaamheid, dataveiligheid, fraude en continuïteit. De NBA wil de ontwikkeling en vernieuwing van het beroep nadrukkelijk faciliteren. Dat wordt alleen een succes als de beroepsorganisatie erin slaagt te fungeren als een vitale gemeenschap, haar leden kan mobiliseren, hun kennis weet te ontsluiten en een hechte verbintenis aangaat met maatschappelijke partijen. Dat vergt lef en daadkracht en dat kunnen we alleen met elkaar realiseren. Dat is waar we het komend jaar aan werken.

Dat doen we door in te zetten op de genoemde thema’s maar vooral ook door onze inzet op een nieuwe leest te schoeien. Met de vorming van faculties en communities beogen we meer leden te betrekken en te motiveren, beter gebruik te maken van hun kennis en inzichten, om zo tot een relevant en actueel aanbod te komen en de verandering te versnellen. Voorwaarde is een bureau-organisatie die ‘fit for purpose’ is, en de ontwikkeling en vernieuwing kan ondersteunen met de juiste competenties en middelen.

Dit jaarplan geeft aan tot welke doelen dit in 2021 leidt, en hoe we deze doelen willen realiseren.

Begroting 2021

	Begroting 2021			Begroting 2020		
	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal
Beroep en Maatschappij	10	3.360	-3.350	10	3.215	-3.205
Kwaliteit	1.854	4.453	-2.599	2.481	4.506	-2.025
Lerend beroep	6.006	5.954	52	6.629	6.300	329
Totaal Kernactiviteiten	7.870	13.767	-5.897	9.120	14.021	-4.901
Bestuur en directie	-	1.349	-1.349	-	1.621	-1.621
Communicatie	975	3.294	-2.319	999	3.550	-2.551
Bedrijfsvoering	34	6.527	-6.493	34	6.834	-6.800
Totaal NBA-Organisatie	1.009	11.170	-10.161	1.033	12.005	-10.972
Projecten vernieuwingsagenda	-	2.358	-2.358	-	1.500	-1.500
Contributie	18.773	-	18.773	18.365	-	18.365
Operationeel resultaat	27.652	27.295	357	28.518	27.526	992
Kosten CEA en RJ	-	957	-957	-	992	-992
Resultaat	27.652	28.252	-600	28.518	28.518	-

	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal
Projecten vernieuwingsagenda						
Maatschappelijke relevantie	-	215	-215	-	290	-290
Kwaliteit	-	188	-188	-	230	-230
Vernieuwende kracht	-	100	-100	-	200	-200
Lerend beroep	-	415	-415	-	110	-110
Sterk merk	-	500	-500	-	425	-425
NBA 3.0	-	340	-340	-	170	-170
Datagedreven organisatie	-	600	-600	-	75	-75
	-	2.358	-2.358	-	1.500	-1.500

Begroting 2021

Op basis van het jaarplan 2021 en de ontwikkeling van kosten en opbrengsten hebben we de begroting 2021 opgesteld.

Deze begroting wordt op de ALV van 14 december 2020, conform artikel 28 van de Wet op het accountantsberoep, ter goedkeuring voorgelegd. Bijgaand overzicht is een samenvatting.

Maatschappelijke relevantie: concentratie op actuele thema's

Betrouwbaarheid aan informatie toevoegen; of het nou gaat om jaarrekeningen, bedrijfsprocessen, kredietrapportages, of belastingaangiftes. Dat is het werk van accountants. Op deze wijze dragen zij bij aan het financiële welzijn van organisaties en daarmee aan het economische functioneren van de samenleving. De maatschappelijke relevantie van accountants beperkt zich allang niet meer tot de jaarrekening. Thema's als klimaatverandering, digitalisering en fraude en corruptie bepalen in hoge mate de prestaties van bedrijven en organisaties, en het vertrouwen dat het publiek in hen stelt. Daarmee breiden de werkzaamheden van de accountant zich uit. Het is een onontkoombare ontwikkeling voor een beroep dat relevant wil blijven, tegelijkertijd vergt het een herbezinning op de wijze waarop het beroep wordt uitgeoefend en de competenties van degenen die dat beroep uitoefenen.

De NBA zal in 2021 onderstaande maatschappelijke thema's gericht ondersteunen. Om focus te waarborgen heeft de NBA binnen het bureau voor elk thema een zogenaamde themaregisseur benoemd, die verantwoordelijk is voor de – veelal projectgewijze – uitvoering van de werkzaamheden.

Duurzaamheid

Accountants hebben een belangrijke rol bij de verduurzaming van de economie en bij de klimaattransitie. Als NBA bouwen we voort op onze publieke managementletter *Klimaat is financieel* (januari 2020). Daarin werden vier belangrijke aanbevelingen geformuleerd die tevens de leidraad vormen voor de activiteiten van de NBA op het gebied van duurzaamheid:

1. Geef klimaat de hoogste prioriteit
2. Integreer klimaat in de dagelijkse bedrijfsvoering
3. Rapporteer in het jaarverslag over klimaatprestaties
4. Wijs organisaties op klimaatrisico's en -kansen

De NBA brengt de aanbevelingen in de praktijk door te werken aan bewustwording, kennisontwikkeling en toepassing. In maart 2021 sluit de Coalitie Circulaire Accounting (mede opgericht door de NBA) haar praktijkcases af met een overkoepelende publicatie. We gaan accountants bij bedrijven en in de openbare praktijk vragen en helpen om bij de risicoanalyse het gesprek aan te gaan over de CO2-uitstoot.

In 2020 hebben we met onze duurzaamheidsambassadeurs en zo'n driehonderd actieve leden en belangstellenden de community Planet Finance op LinkedIn gevormd. Om de interactie te verbeteren en uit te breiden krijgt de community het komend jaar een eigen omgeving op het nieuwe NBA-community platform. Door de community of individuele leden aangedragen duurzaamheidsthema's die een structurele plek verdienen in de beroepsuitoefening - bijvoorbeeld het voorkomen van greenwashing –worden opgepakt binnen de faculties. Ook continueren wij komend jaar de samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken in de Kristalprijs, gericht op het stimuleren en optimaliseren van duurzaamheidsverslaggeving.

Fraude

De aanpak van Fraude is door NBA-bestuur als speerpunt voor 2021 benoemd. De fraude-agenda van de NBA kent vijf pijlers:

1. Verbetering van competenties, vaardigheden en instrumentarium van beroep en individu
2. Inventariseren en delen van kennis en ervaringen
3. Intensiveren samenwerking met ketenpartners (FIOD, Belastingdienst, FIU-NL, BFT etc.)
4. Mobiliseren van leden en bundelen van initiatieven
5. Meer transparantie en een betere verantwoording

Voor 2021 zijn een aantal doelen gesteld. De NBA verzamelt en deelt best practices ten aanzien van frauderisicobeheersing door bedrijven (fraudeprotocol voor bedrijven in navolging van het fraudeprotocol voor accountants). Er komt een verplichting voor alle controlerende accountants om in de controleverklaring te rapporteren over de werkzaamheden die zijn verricht in het kader van fraudedetectie en de uitkomsten ervan. We mobiliseren het accountantsberoep door leden uit te nodigen deel te nemen in de op te richten community Financiële Veiligheid. En tenslotte start de NBA een expertpanel om kennis en kunnen over fraudedetectie en casuïstiek breed te kunnen delen via de faculties, en verder te ontwikkelen.

(dis)Continuïteit

Met de Corona-crisis zal het risico op faillissementen de komende periode sterk toenemen. De accountant speelt een cruciale rol in de informatie over de toekomstbestendigheid van de organisatie en meer nog dan voorheen stellen de omstandigheden zijn of haar alertheid, deskundigheid en vaardigheid op de proef. Om die reden geeft de NBA hoge prioriteit aan het thema continuïteit. In de acute vragen met name rond de gevolgen van de Corona-crisis en de controle van de subsidieprogramma's is voorzien via het programma 'NBA Helpt'. Daarnaast is in het najaar van 2020 een werkgroep ingesteld met de opdracht de gereedschapskist van de accountant te vullen, onderzoek te doen naar dilemma's en vragen in de beroepspraktijk en behoeften van het maatschappelijk verkeer, en duiding te geven aan wet- en regelgeving. Ook wordt het komend jaar de verplichte opneming van een continuïteitsparagraaf in de controleverklaring getest met als doel een brede invoering in 2022.

MKB-activiteiten

In 2021 start het uitgestelde tweede deel van de publiekscampagne Nederland rekent op zijn accountants. Doel is de waarde van de accountant onder de aandacht te brengen bij ondernemers en bedrijven in het mkb. De campagne is aangepast aan de nieuwe omstandigheden die door Corona zijn ontstaan. Zie ook elders in dit jaarplan. Ook geven we opvolging aan het advies van de Hogeschool van Amsterdam om zo mogelijk samen met de SRA en de Novaa een kenniscentrum op te richten als opvolger van NEMACC. Naast MKB-Nederland worden ook brancheorganisaties als de BOVAG en InRetail gevraagd hieraan hun medewerking te verlenen. Het doel is om accountants in het mkb te informeren over nieuwe ontwikkelingen, specifieke kenmerken en risico's van de afzonderlijke mkb-sectoren.

Vanzelfsprekend wordt 'NBA Helpt' om de leden te ondersteunen in het (post-)coronatijdperk voortgezet. Komend jaar volgt alsnog de ontwikkeling van het digitaal product waarmee we MKB-Accountants via pushberichten willen aanzetten om tijdig en goed geïnformeerd te handelen op geldende en/of naderende wet- en regelgeving.

Digitale snelweg

Vanaf boekjaar 2020, mits geen uitstel plaatsvindt, zijn bedrijven die aandelen of obligaties uitgeven, wettelijk verplicht om hun jaarverslag op basis van ESEF (European Single Electronic Format) te verstrekken aan de AFM en aan de KVK. ESEF is een techniek die een nieuwe uitwisselingsstandaard en controle-aanpak vereist. In plaats van een PDF wordt het jaarverslag omgezet en verstuurd als dataset die direct ingelezen kan worden door de ontvangende partij. Andere grote bedrijven hebben nog tot 2022 om hun jaarstukken en bijhorende accountantsverklaring op basis van Standard Business Reporting (SBR) geschikt te maken voor deponering bij de KvK. De NBA heeft een belangrijk aandeel in de coördinatie en totstandkoming van de digitale snelweg voor deze producten.

Via SBR is het mogelijk om op jaarrekeningniveau bedragen geautomatiseerd uit te wisselen met derden, zoals overheidsinstanties. Om dit ook op het niveau van de grootboeksaldi te kunnen doen, is het referentiegrootboekschema (RGS) ontwikkeld. De NBA participeert actief in het landelijk RGS-overleg en –beheer en bevordert de invoering van RGS in financiële softwarepakketten.

Diversiteit

Het bevorderen van diversiteit en inclusie is een belangrijk speerpunt uit de NBA-Vernieuwingsagenda. Diversiteit bevordert de kwaliteit van de besluitvorming en van de beroepsuitoefening. De NBA hanteert als norm dat het bestuur, commissies en managementteam voor ten minste 30% uit vrouwen moet bestaan. Daarnaast wordt een project gestart om genderneutrale regelgeving te realiseren.

Verhoging van diversiteit en inclusie in de beroepsgroep vereist meer instroom en opwaartse doorstroom van vrouwen en mensen met een migratie-achtergrond. Om kennis en ervaringen te delen richten we een platform in voor multiculturele Young Profs en starten we een overleg voor accountantskantoren die hun best practices qua diversiteit en inclusie beschikbaar stellen. In 2021 doet de NBA onderzoek naar de verantwoordingsinformatie over diversiteit die grotere bedrijven in hun jaarverslag dienen op te nemen en waarop de externe accountant dient toe te zien.

Onomstreden kwaliteit: hervorming doorzetten en zichtbaar maken

In een complexe en sterk verweven economie dient de kwaliteit van de accountantscontrole onomstreden te zijn. In de afgelopen jaren heeft de accountancysector duidelijke stappen gezet om de controlekwaliteit en de cultuur die daarvoor nodig is te verbeteren, maar de sector is nog niet klaar. De rapporten van de Commissie Toekomst Accountancysector (Cta) en de Monitoring Commissie Accountancy (MCA) tonen dat aan. 2021 wordt een belangrijk jaar. Een jaar waarin samen met kantoren en de kwartiermakers wordt gewerkt aan de verdere kwaliteitsverbetering en het waarborgen hiervan. De Stuurgroep Publiek Belang vervult hierin een sturende en coördinerende rol. Voor het niet-oob-segment wordt een aparte stuurgroep ingericht. De transparantie van beide stuurgroepen wordt verbeterd door periodiek publieke verantwoording af te leggen over agenda, werkwijze en besluitvorming. Daarnaast zullen externe stakeholders intensiever en minder vrijblijvend worden betrokken bij de inrichting en uitvoering van de projecten. Deze agenda richt zich op fraude en continuïteit (zoals hier voorgaand beschreven), vernieuwing van de audit, kwaliteitsgerichte cultuur en transparantie en verantwoording (AQI's).

Daarnaast initieert de NBA de volgende projecten:

Overdracht toezicht op niet-oob-accountantsorganisaties

Kwaliteitsbeoordeling is één van de instrumenten waarmee de sector de kwaliteit van de accountantskantoren meet. Binnen de NBA is de Raad voor Toezicht hiermee belast op basis van een convenant met de AFM. Minister Hoekstra heeft dit voorjaar de CTA-aanbeveling om de uitvoering van het toezicht op de niet-oob-vergunninghouders geheel bij de AFM te beleggen overgenomen. Dit betekent dat de uitvoering van het toezicht op de niet-oob-accountantsorganisaties dat nu geschiedt door de NBA en de SRA zal worden overgedragen aan de AFM. De gesprekken hierover zijn inmiddels gestart. Het streven is om eind 2021 de overdracht te hebben gerealiseerd. Daarnaast spant de NBA zich samen met AFM en SRA in om de ongeveer 275 vergunninghouders voor te bereiden en te ondersteunen op de overdracht gedurende 2021.

Hervormen stelsel van kwaliteitsbeoordelingen

De NBA blijft de kwaliteit van overige assurance en aan assurance verwante opdrachten beoordelen. Wel wordt onderzocht of het huidige stelsel aanpassing behoeft om de effectiviteit te vergroten. Aandachtsgebieden zijn het lerend vermogen, begeleiding van leden en kantoren, en de frequentie en financiering van toetsingen. Een nieuwe softwareapplicatie zal de uitvoering van de kwaliteitsbeoordelingen voor zowel leden als de beroepsorganisatie in 2021 vergemakkelijken.

Strategische verkenning regelgevend proces

Het Adviescollege Beroepsreglementering (ACB) ontwikkelt de beroepsstandaarden en bereidt de besluitvorming van het NBA-bestuur voor. Het ACB wordt daarbij ondersteund door de afdeling Kwaliteit van de NBA. In 2020 heeft het bestuur van de NBA een strategische verkenning laten uitvoeren naar de toekomstige opzet en invulling van het regelgevend proces en de positionering van het ACB daarbinnen. Dit heeft geleid tot aanbevelingen om de betrokkenheid van externe stakeholders te vergroten, de transparantie en communicatie te verbeteren en de onafhankelijkheid van het Adviescollege te waarborgen. In 2021 wordt opvolging gegeven aan de uitkomsten en de mogelijk verbeterpunten die voortvloeien uit de strategische verkenning.

Verbetering kennis en leesbaarheid beroepsstandaarden

De gedrags- en beroepsregels en de NV COS vormen een belangrijk fundament voor de beroepsgroep en bieden houvast aan de beroepsbeoefenaar. De NBA streeft ernaar dat iedere accountant de essentie van de standaarden begrijpt en kan toepassen en uitleggen. In 2021 verschijnt de publicatie 'de kern van het controleren'. Deze publicatie brengt de essentie van het controleren in beeld en geeft inzicht in de achterliggende principes van de controlestandaarden. Ook start de NBA met het ontwikkelen van een nieuwe digitale (kennis) omgeving en het voortaan genderneutraal formuleren om de toegankelijkheid en leesbaarheid van regelgeving verder te verbeteren.

Sterk merk

De bescherming van de titel 'Accountant' is geen garantie voor maatschappelijke waardering. Om de ambitie van een sterk en geloofwaardig merk te realiseren is dagelijks extra inspanning nodig. In de eerste plaats is het een verantwoordelijkheid van elke titeldrager om zijn of haar werk elke dag naar eer en geweten uit te voeren. De beroepsorganisatie ondersteunt haar leden met onder andere vaktechnisch advies en programma's als NBA Helpt!, maar maakt tegelijkertijd hun collectieve bijdrage zichtbaar via campagnes, gericht op het mkb en de arbeidsmarkt.

Mkb-campagne

De in 2020 ingezette mkb-campagne is bij de start onderbroken vanwege de corona-uitbraak. Het was een vervolg op de brede campagne *Nederland rekent op zijn accountants*. De ontwikkelde campagne bleek niet meer geschikt om na de pandemie opnieuw te gebruiken en zal in het voorjaar 2021 geheel vernieuwd gelanceerd worden. De volgende vragen staan centraal in de campagne: wat is voor de mkb-ondernemer de toegevoegde waarde van de accountant? Waarom zou een mkb-ondernemer voor een accountant kiezen? Wat zijn de onderwerpen of issues waarvoor een mkb-ondernemer een accountant kan raadplegen?

Aantrekkelijkheid beroep

In augustus 2020 is de NBA Impact Challenge gestart; een campagne om jongeren kennis te laten maken met het beroep. Niet zozeer door hen er over te vertellen, maar door hen zélf te laten ervaren wat het beroep inhoudt, aan de hand van een "challenge". Op vier niveaus (bovenbouw HAVO, bovenbouw VWO, eerste en tweede jaar HBO, eerste en tweede jaar WO) worden vraagstukken voorgelegd die door teams bestaande uit 2 of 3 scholieren/studenten moeten worden opgelost. Een groot aantal NBA-ambassadeurs, op dit moment 55, begeleidt de groepjes. De NBA werkt continu aan uitbreiding van deze pool met jonge-enthousiaste accountants (in opleiding). In de lessen vragen we voor- en achteraf naar de bekendheid met het beroep en of ze accountant willen worden om het effect te meten. Omdat de instroom in het beroep pas vele jaren ná deze kennismaking zal plaatsvinden, is het doel bovenal om de instroom in de opleiding te vergroten. De campagne is voor een groot deel online based en daarmee "corona-proof" voor HBO en universiteiten. De Impact Challenge wordt in 2021 voortgezet.

De effecten van de campagne worden gemeten. Dat geldt eveneens voor instroom en doorstroom in de arbeidsmarkt. Hiertoe heeft de NBA samen met onderwijsinstellingen, accountantskantoren en bedrijfsleven het Dashboard Arbeidsmarkt gepubliceerd. In 2021 zal opnieuw uitvraag worden gedaan om data te verzamelen en te analyseren, waarmee het dashboard up-to-date kan worden gehouden.

NBA Helpt

Direct na het uitbreken van de coronacrisis heeft de NBA een omvangrijk programma opgestart onder de titel NBA Helpt. Leden helpen in deze moeilijke tijd is de insteek van een uitgebreid programma met veel actuele informatie over corona-gerelateerde regelingen en vaktechnische issues op de website én met: FAQ's, een NBA Alert, een telefonische helpdesk, een best-practice-sharing platform 'leden helpen leden' en tien drukbezochte en goede gewaardeerde webinars. Meer dan 15.000 accountants deden live mee aan de NBA Helpt Webinars. NBA Helpt biedt ook documentatie, podcasts, nieuws-

en achtergrondartikelen (via accountant.nl) en informatie over bijvoorbeeld PE of Opleidingen. In 2021 gaan wij door met deze service. NBA Helpt leden verder, ook in 2021.

Het nieuwe leren

Wil het beroep van accountant maatschappelijk relevant blijven, dan is het leveren van kwaliteit essentieel. Vakbekwaamheid is daarbij een essentiële pijler, maar dat geldt evenzeer voor competenties en gedrag. De eisen daarvoor veranderen in hoog tempo. Educatie voor accountants dient daarom gericht te zijn op voortdurend leren en ontwikkelen. Dat begint al in het initieel onderwijs, bij de praktijkopleiding en zet zich voort in de permanente educatie.

De NBA wil de beroepsontwikkeling nieuwe impulsen geven. In de meerjarige strategie wordt onder de noemer 'Beroepsorganisatie 3.0' het aanjagen van innovatie en ontwikkeling als prioriteit geformuleerd, boven het formele 'onderhoud' van wet- en regelgeving. Beroepsontwikkeling zal dan ook een centralere plaats krijgen in het activiteitenpakket van de NBA. Kennisontwikkeling, kennisdeling en kennisborging zijn als dé drie pijlers van beroepsontwikkeling geformuleerd en krijgen vorm via onderstaande projecten.

Nieuw model Permanente Educatie*

Met ingang van januari 2021 gelden de nieuwe PE-voorschriften voor alle accountants. Dan gaan namelijk de laatste groepen - openbaar accountants (samenstelpraktijk en niet-oob-accountantsorganisaties) en de accountants in business - over naar de nieuwe PE-regeling. Vanaf die datum vervalt het oude PE-uren-systeem en moeten accountants jaarlijks een PE-portfolio opstellen. En dat betekent:

- vóór 1 april van elk kalenderjaar een plan van aanpak opstellen met werkzaamheden, leerdoelen en voorgenomen leeractiviteiten; én
- uiterlijk 31 januari van het daaropvolgende kalenderjaar de uitgevoerde PE-activiteiten, de leerresultaten en de eigen reflectie hierop vastleggen.

De nieuwe PE-systematiek focust meer op wat iedere afzonderlijke accountant nodig heeft voor zijn of haar eigen functioneren – nu en in de toekomst. Daarbij heeft de accountant meer keuze in de manieren van ontwikkeling. Naast cursussen tellen ook leervormen mee, zoals: coaching, intervisie, meelopen met een ervaren accountant, e-learning, zelfstudie, etc.

Naast deze verruiming van mogelijkheden blijven kwaliteitborgende instrumenten zoals verplichte onderwerpen en kennistoetsen bestaan. Wel zal de NBA het beleid met betrekking tot verplichte PE-cursussen en het periodiek afnemen van (diagnostische) kennistoetsen herijken per 2021.

Om de leden te ondersteunen bij het maken van keuzes voor hun professionele ontwikkeling en de invulling van hun PE-portfolio stelt de NBA praktische informatie, zoals: FAQ, voorbeeldportfolio's, tools voor bepalen competentie-ontwikkeling beschikbaar op [NBA.nl/PE2019](https://nba.nl/PE2019). Ook anderszins worden leden ondersteund: via gratis voorlichtingssessies en workshops PE-Plan schrijven georganiseerd door NBA Opleidingen.

Kennis- en leeraanbod via de faculties

Met de opzet van faculties en communities wil de NBA een actieve, stimulerende en faciliterende rol spelen in de professionele ontwikkeling van accountants. Zo vormen communities straks een belangrijke ontmoetingsplaats waar leden elkaar kunnen vinden op vakinhoudelijke thema's, in de regio of op specifieke expertise. Bijvoorbeeld om onderling kennis en ervaring te delen, voor intervisie of coaching, of om het PE-plan aan te spiegelen.

Binnen de faculties gaat het vooral om het gezamenlijk ontwikkelen, borgen en ontsluiten van kennis die aansluit op het toekomstige beroepsprofiel. Faculties bieden de mogelijkheid om relevante thema's, nieuwe regelgeving en innovaties te adresseren. Uiteindelijk resulterend in een gestructureerd kennis- en leeraanbod dat zowel normerend als richtinggevend kan zijn. Denk daarbij aan: beroepsprofielen en assessmenttools, leerlijnen geënt op gewenste beroepsontwikkeling, oefentoetsen in relatie tot verplichte kennistoetsen; mogelijkheid tot deelname aan intervisiegroepen; (verwijzingen naar) onderzoek en handreikingen, casuïstiek, trainingen, kennisproducten, etc.

Evaluatie vernieuwde Praktijkopleiding

Met de introductie van nieuwe eindtermen voor de accountantsopleidingen is de NBA in 2017 gestart met de vernieuwde praktijkopleiding die een aantal accentverschuivingen kent ten opzichte van de oude opleiding. Zo is er nu meer aandacht voor beroepshouding en –ethiek via intervisiegesprekken, het trainingsprogramma en het referaat. Ook wordt gestreefd naar betere integratie en samenhang met de theoretische opleiding.

Op dit moment volgen ongeveer 1400 RA- en 700 AA-trainees de opleiding volgens het nieuwe model en zijn in 2020 de eerste trainees hiervoor afgestudeerd via het nieuwe geïntegreerd slotexamen. Nu de eerste lichting geslaagd is, vindt de Raad voor de Praktijkopleidingen het tijd om te evalueren of de aanvankelijke doelstellingen, bijvoorbeeld synergie en studeerbaarheid, worden behaald. Bij de evaluatie gaat de Raad ook na of de onderwerpen IT en fraude voldoende aandacht krijgen in de praktijkopleidingen.

Om hieraan invulling te geven heeft de Raad een werkgroep opgericht bestaande uit vertegenwoordigers uit de Raad zelf, de stagebureaus, het onderwijs en studenten (YoungProfs). De werkgroep onderzoekt zowel de effectiviteit als de mate van efficiency van de nieuwe praktijkopleiding en adviseert de Raad over de ingezette en in te zetten leer- en toetsmiddelen en -methoden. Het advies van de werkgroep wordt verwacht in het voorjaar 2021.

Vernieuwende kracht / Innovatie

Het thema 'vernieuwende kracht' staat voor blijvend oriënteren op de toekomst. We beschouwen innovatie niet als een separate activiteit, het vormt juist integraal onderdeel van alle NBA-activiteiten en de herinrichting van de beroepsorganisatie. Niettemin willen we nog de aandacht vestigen op twee projecten in 2021 waar technologische vernieuwing centraal staan: Accounttech en data-gedreven organisatie.

Accounttech

De kennisgroep Accounttech is in 2020 uitgebreid en omvat inmiddels een grote groep actieve leden en belangstellenden (400+) op LinkedIn. Om de interactie te verbeteren en als een echte community te kunnen functioneren zijn zij komend jaar een van de eerste communities die op het eigen NBA-community platform te vinden zijn. Ook de bestaande werkgroepen (mkb-kantoor van de toekomst, digitale transformatie, controle van de toekomst, accountants in business & AI en algoritmes) krijgen een eigen omgeving binnen het nieuwe platform. Dit om de samenwerking te vergemakkelijken en de zichtbaarheid richting overige leden te vergroten.

Om de technologische innovaties binnen het beroep een podium te bieden en te versnellen organiseert Accounttech sinds 2019 (in juni) een Open Podium. Voor dit Open Podium vormt 2021 een overgangsjaar. We spitsen het toe op audit en kijken ook naar wat zich buiten Nederland ontwikkelt. We verwachten dat de komende jaren één of meerdere marktpartijen deze NBA-rol over gaan nemen én aldus het Accounttech-landschap zich uitbreidt. De faculties zullen in de loop van 2021 die Accounttech-thema's aanbieden die een structurele plek verdienen in de beroepsuitoefening.

Data-gedreven organisatie

De NBA wil meer data-gedreven worden om de 'facts and figures' over onze bedrijfstak inzichtelijk(er) te maken, onze leden beter en proactief te kunnen ondersteunen en onze interne bedrijfsvoering te verbeteren. Een organisatie die data verzamelt, deze vertaalt in informatie en op basis hiervan stuurt.

Het gaat dan niet alleen om data van de eigen organisatie waarover de NBA al beschikt en die beter toegankelijk gemaakt moet worden. Maar ook over data die betrekking heeft op de sector en waarover de NBA (nog) niet beschikt. Bijvoorbeeld data die inzicht geeft in de prestaties van de sector. Hiervoor is het nodig meer met standaardoplossingen en standaardapplicaties te gaan werken en gebruik te maken van de mogelijkheden en flexibiliteit die de Cloud biedt. De overgang naar een data-gedreven organisatie geschiedt stap voor stap. Met het aantrekken van een programmamanager verwacht de NBA de in 2020 in gang gezette data-gedreven projecten een belangrijke impuls te geven.

NBA 3.0: volgende stappen naar een vernieuwde beroepsorganisatie

Na een aanloop van ruim twee jaar krijgt de nieuwe governance van de NBA in 2021 zijn definitieve beslag. Dan starten we met het opzetten van faculties en communities. Een nieuwe governance-opzet waarover de leden in december 2020 stemmen en waarmee de NBA het kennispotentieel van de leden beter wil benutten. 2021 wordt vooral een transitiejaar, waarbij de faculties en communities starten en doorgroeien en de ledengroepen gaan afbouwen. Een geleidelijk proces waarbij proefondervindelijk en in samenspraak met leden volgende stappen worden gezet.

Start faculties

In de nieuwe opzet is een faculty - elk voor haar eigen kennisgebied - een centrum voor beroepsontwikkeling gericht op de lange termijn. Er komen vier faculties: Ethiek, Cultuur & Gedrag; Accounting & Reporting; Audit & Assurance en Business & Management. De eerste stap voor de faculties is om de stip op de horizon te bepalen: wat wordt verwacht van de accountant en hoe kan hij of zij daar in de toekomst aan voldoen. Vervolgens wordt op basis hiervan een leer- en ontwikkelaanbod ontwikkeld. Zie verder: Lerend beroep.

Ledengroepen langzaam uitfasen

De inrichting van faculties betekent dat we afscheid nemen van de ledengroepen, maar hiervoor moet de wet worden aangepast. Vooralsnog blijven de ledengroepbesturen hun wettelijke taak uitvoeren. 2021 is daarom een transitiejaar, waarin de ledengroepen en de faculties en communities naast elkaar zullen bestaan. Ledengroepen zullen geleidelijk taken over laten gaan naar de faculties en communities. Om dubbel werk dan wel lacunes te voorkomen vindt er periodieke afstemming plaats tussen ledengroepbesturen onderling én met faculty-besturen.

Communities op nieuw platform

Na een succesvolle pilot zullen twee communities: Accounttech en Planet Finance verder worden uitgebouwd in 2021. Ook de afdelingen en kringen zullen impulsen krijgen om zich verder te kunnen ontwikkelen tot community. Daarvoor is een nieuw community-platform ingericht. Ook anderszins krijgen de communities ondersteuning vanuit het bureau. Het devies luidt: klein beginnen en leren van eerdere ervaringen. Daarom starten we later in het jaar pas met andere communities. Leden kunnen ook zelf het initiatief nemen voor een community. Hiervoor gelden specifieke spelregels die bepalend zijn voor de mate van ondersteuning.

Los van het kennisdelen in groepsverband kan via het platform ook eenvoudig contact worden gelegd met collega's. Bijvoorbeeld om PE-plannen af te stemmen, voor intervisie of om een vaktechnische vraag te stellen. Via een handige connect-functie kunnen leden straks makkelijk contact leggen.

Wetgevingstraject en afstemming met leden

Afhankelijk van de stemming in de ledenvergadering van december 2020 wordt de minister van Financiën in 2021 gevraagd een wetsvoorstel in te dienen dat gericht is op aanpassing van de governance van de NBA. Een wetsvoorstel dat de betrokkenheid en inbreng van de leden faciliteert via faculties en

communities, en niet zoals nu via ledengroepen. Daarbij verandert ook het doel van de betrokkenheid. Waar ledengroepen tot doel hebben de belangen te behartigen van de ledengroep-leden, richten faculties en communities zich vooral op vernieuwing, kennisontwikkeling en kennisdeling.